

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Literatura catalana del segle XX (1)
Codi	100679
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	Primer semestre
Horari	dilluns i dimecres, d'11.30 a 13.00
Lloc on s'imparteix	Facultat de Filosofia i Lletres
Llengües	Català

2. Equip docent

Professor grup 1

Nom professor/a	Víctor Martínez Gil
Departament	Departament de Filologia Catalana
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B9/0042
Telèfon (*)	93 586 80 72
e-mail	Victor.Martinez@uab.cat
Horari de tutories	a determinar

Professor grup 2

Nom professor/a	Jaume Aulet Amela
Departament	Departament de Filologia Catalana
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B9/0028
Telèfon (*)	93 586 80 78
e-mail	Jaume.Aulet@uab.cat

Horari de tutories

a determinar

3.- Prerequisits

L'assignatura no té establerts prerequisits, tot i que és molt recomanable que els estudiants hagin cursat al batxillerat l'assignatura de **Literatura catalana** de modalitat.

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

L'assignatura **Literatura catalana segle XX (1)** és obligatòria per als estudiants tant del grau d'Estudis de Llengua i Literatura Catalanes com dels graus combinats que inclouen aquests mateixos estudis. L'assignatura és quadrimestral, s'imparteix en el primer semestre i està estretament lligada amb la **Literatura catalana del segle XX (2)**.

L'objectiu formatiu de l'assignatura és que l'estudiant sàpiga contextualitzar els grans moviments i corrents de la literatura catalana del segle XX en relació amb les tradicions literàries universals. Així mateix, l'estudiant ha de conèixer-ne els autors i les obres més rellevants i ha de familiaritzar-se amb la bibliografia fonamental del període i amb les estratègies de lectura que li permetin elaborar un discurs crític.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència

CE1. Analitzar críticament la literatura catalana en relació amb les circumstàncies històriques en què s'inscriu.
CE2. Aplicar conceptes, recursos i mètodes d'anàlisi literaris a la literatura catalana tenint en compte el marc de la periodització de la història literària occidental
CE3. Valorar de manera argumentada i rigorosa les tendències principals, els autors i les obres més representatives de la literatura catalana de tots els temps.

Resultats d'aprenentatge

CE1.1. Adquirir coneixements sobre el context històric de la literatura catalana contemporània.
CE2.1. Adquirir nocions bàsiques de la tradició cultural occidental a partir del segle XIX i fins a l'actualitat.
CE3.1. Elaborar textos crítics sobre les tendències, els autors i les obres més representatius de la literatura catalana contemporània.

Competència

CE4. Elaborar estudis de caràcter històric sobre la tradició literària catalana i anàlisis interpretatives sobre les tendències, els gèneres i els autors de la literatura catalana.
CE5. Interpretar els textos literaris en profunditat des de bases filològiques (estilístiques, lingüístiques, etc.) i comparatives.

Resultats d'aprenentatge

CE4.1. Redactar assaigs històrics i interpretatius sobre la tradició literària catalana contemporània.
CE5.1. Adquirir coneixements sobre els textos literaris des de bases filològiques i comparatistes.

Competència

CT1. Dominar l'expressió oral i escrita.
CT2. Potenciar la capacitat de lectura, interpretació i anàlisi crítica.
CT3. Treballar de manera autònoma o en equip responsablement.
CT4. Aplicar les eines informàtiques i saber consultar les fonts documentals específiques.
CT5. Utilitzar la informació d'acord amb l'ètica científica.

Resultats d'aprenentatge

CT1.1 Articular discursos orals i escrits sobre temes relacionats amb la matèria.
CT2.1 Aprendre a fer lectures aprofundides de textos literaris.
CT3.1 Millorar la capacitat de treball
CT4.1 Aprendre a fer ús de les fonts documentals i de la bibliografia.

6.- Continguts de l'assignatura

1. El Modernisme. Característiques i evolució del moviment. Les teories estètiques i literàries. L'actualització dels gèneres literaris
 - 1.1. La poesia. Les vies de renovació. Joan Maragall i la poètica de la "paraula viva". La introducció del Simbolisme. Altres corrents. L'"Escola mallorquina".
 - 1.2. El conte i la novel·la. La crisi del Naturalisme. Novel·la i conte (J. Ruyra). La novel·la simbòlica (Casellas, Víctor Català, P. Bertrana, Pous i Pagès). Altres corrents.
 - 1.3. El teatre. El teatre simbolista (Santiago Rusiñol. Adrià Gual). El teatre d'idees (Ignasi Iglésias, J. Puig i Ferreter). La tragèdia. El teatre en vers.
2. El Noucentisme. Origen i formació del moviment. Característiques i evolució. Cultura, estètica i creació literària.
 - 2.1. La jerarquització dels gèneres literaris. L'assaig. Eugeni d'Ors.
 - 2.2. La poesia. Josep Carner. Els inicis de Carles Riba. L'obertura a les primeres avantguardes.
 - 2.3. La novel·la. La crisi del gènere. El conte.
 - 2.4. El teatre.
3. Els anys de la Dictadura i la República (1923-1939). Evolució històrica i canvis polítics. Renovació i diversificació. Els corrents ideològics i culturals. Propostes i plataformes.
 - 3.1. La poesia. La tradició vuitcentista (Josep M. de Sagarra). El postsimbolisme: la diversitat de realitzacions: de la poesia pura al surrealisme. Carles Riba. J. V. Foix. Marià Manent. Els poetes joves dels anys 30 (Rosselló-Pòrcel. Joan Teixidor, Joan Vinyoli).
 - 3.2. La novel·la. La represa del gènere. El mercat literari. La novel·la popular. La reaparició d'antics modernistes (Puig i Ferreter, Bertrana). La novel·la psicològica (Carles Soldevila, Miquel Llor, J. M. de Sagarra). Desmitificació i paròdia (Francesc Trabal). Novel·la i periodisme: Josep Pla.
 - 3.3. El teatre. La comèdia burgesa. El nou teatre poètic. La visió crítica i propostes de renovació. El teatre popular.

Temporalització aproximada

Presentació:
17 de setembre

Exercicis previs de comentari de text:

19 de setembre

1. El Modernisme

Explicació teòrica: 24 i 26 de setembre, 1 i 3 d'octubre.

Comentari de textos teòrics: 8 i 10 d'octubre.

La poesia modernista: 15 d'octubre.

Comentari de poemes de Joan Maragall i d'altres poetes modernistes: 17, 22 i 24 d'octubre.

La narrativa modernista: 29 d'octubre.

Lectura *Els sots feréstecs*: 31 octubre i 5 de novembre.

Teatre modernista: 7 de novembre.

Lectura *Aigües encantades*: 12 de novembre.

2. El Noucentisme

Explicació teòrica: 14 i 19 de novembre.

Comentari de textos teòrics del noucentisme 21 de novembre.

La poesia i lectura d'*Els fruits saborosos*: 26, 28 de novembre i 3 de desembre..

Narrativa noucentista: 5 de desembre.

3. Els anys 20-30

Explicació teòrica i conceptes bàsics de poesia postsimbolista: 10 de desembre.

Lectura de poemes de Carles Riba i altres poetes: 12 de desembre.

L'avantguarda: 17 de desembre

Poemes de Joan Salvat-Papasseit i textos de Salvador Dalí: 19 de desembre.

Lectura del poema «Nadal» de Joan Salvat-Papasseit: 25 de desembre a les dues del migdia.

Narrativa els anys 20-30: 7 de gener.

Lectura de *Laura a la ciutat dels sants*: 9 de gener.

Teatre dels anys 20 i 30 i lectura de *Civilitzats, tanmateix*: 14 de gener.

Examen escrit: 16 de gener.

7.- Metodologia docent i activitats formatives

L'assignatura es distribueix en sessions teòriques i seminaris de lectura. Les sessions teòriques amb tot els alumnes tenen un caràcter panoràmic i contextualitzador i van acompanyades del comentari de textos teoricocrítics. Les sessions dedicades a la lectura se centren en l'anàlisi de les obres de lectura obligatòria i d'altres textos complementaris. Els estudiants disposen d'una llista de llibres i d'unes referències bibliogràfiques associades de lectura obligatòria.

8.- Avaluació

L'avaluació consisteix en el seguiment i la tutorització dels exercicis i comentaris de text que l'alumne fa durant el curs. Com a mínim s'hauran de presentar dos exercicis de comentari de text. El seguiment individualitzat els alumnes farà que s'adapti lleugerament aquesta exigència. A més, hi haurà una prova final sobre els continguts de l'assignatura. Així mateix es farà un control per assegurar que els alumnes s'han llegit les lectures obligatòries.

9- Bibliografia i enllaços web

LECTURES OBLIGATÒRIES (amb la bibliografia corresponent, també obligatòria)

- 1. *Antologia de la poesia modernista*, a cura de Jordi Castellanos. Barcelona, Edicions 62, 1990, («El Garbell», 34). Selecció de textos.**

Jordi CASTELLANOS, «Estudi introductori» a *Antologia de la poesia modernista*, Barcelona, Edicions 62, 1990, p. 5-78

- 2. Raimon CASELLAS, *Els sots feréstecs* (1901). Barcelona, Edicions 62, 1982, («Les Millors Obres de la Literatura Catalana», 85). Hi ha moltes altres edicions.**

Jordi CASTELLANOS, «La novel·la simbòlica. Raimon Casellas», dins Joaquim MOLAS (dir.), *Història de la literatura catalana. Part moderna*, vols. VIII, Barcelona, Ariel, 1986, p. 485-500.

3. Joan PUIG I FERRETER, *Aigües encantades* (1908). Barcelona, Edicions 62, 2008, («Educació 62», 30).

Jaume AULET, «Estudi preliminar» a Joan PUIG I FERRETER, *Aigües encantades*, Barcelona, Edicions 62, 2008, p. 7-38.

4. J *Antologia de la poesia noucentista*, a cura de Jaume Aulet. Barcelona, Edicions 62, 1997, («El Garbell», 50). Selecció de textos.

Jaume AULET, «Estudi introductori» a *Antologia de la poesia noucentista*, Barcelona, Edicions 62, 1997, p. 7-52.

5. Joan SALVAT-PAPASSEIT, *L'irradiador del port i les gavines* (1919). Barcelona, Edicions 62, 2005, («Educació 62», 6).

Jaume AULET, «Estudi preliminar» a Joan SALVAT-PAPASSEIT, *L'irradiador del port i les gavines* (1919). Barcelona, Edicions 62, 2005, p. 7-34.

6. Carles SOLDEVILA, *Fanny* (1929). Barcelona, Edicions 62, 2008, («Labutxaca»). N'hi ha moltes altres edicions.

Jordi CASTELLANOS, «Narrativa catalana i erotisme (1862-1936)», *L'Avenç*, núm. 123 (febrer 1989), p. 28-33.

6. Joan OLIVER, *Gairebé un acte o Joan, Joana i Joanet* (1929). Dins DIVERSOS AUTORS, *Cinc peces en un acte*, Barcelona, Edicions 62, 1991, p. 141-168, («El Garbell», 28).

Teresa MUÑOZ, «Estudi introductori» a DIVERSOS AUTORS, *Cinc peces en un acte*, Barcelona, Edicions 62, 1991, p. 25-29.

BIBLIOGRAFIA ESSENCIAL

Glòria BORDONS, Jaume SUBIRANA (eds.), *Literatura catalana contemporània*, Barcelona, Edicions de la Universitat Oberta / Proa, 1999, («Biblioteca Oberta. Àgora»).

Enric BOU (dir.), *Nou diccionari 62 de la literatura catalana*, Barcelona, Edicions 62, 2000.

Àlex BROCH. *Diccionari de la literatura catalana*, Barcelona, Enciclopèdia Catalana, 2008.

Ferran CARBÓ, Vicent SIMBOR, *Literatura catalana del siglo XX*, Madrid, Editorial Síntesis, 2005, («Movimientos y épocas», 14).

Joan FUSTER, *Literatura catalana contemporània*, Barcelona, Curial, 1972.

Jordi CASTELLANOS (ed.), *Guia de literatura catalana contemporània*, Barcelona, Edicions 62, 1973.

DIVERSOS AUTORS, *Història de la literatura catalana*, 4 vols., Barcelona, Edicions 62 / Orbis, 1984.

Jordi MALÉ, Laura BORRÀS (eds.), *Poètiques catalanes del segle XX*, Barcelona, Editorial UOC, 2008.

Joaquim MOLAS (dir.), *Història de la literatura catalana. Part moderna*, vols. VIII. IX, X i XI, Barcelona, Ariel, 1986-1987.

Josep M. LLOMPART, *La literatura moderna a les Balears*, Palma de Mallorca, Editorial Moll, 1964.

Ramon PANYELLA, Jordi MARRUGAT (eds.), *L'escriptor i la seva imatge. Contribució a la història dels*

intel·lectuals en la literatura catalana contemporània, Barcelona, Grup d'Estudis de Literatura Catalana Contemporània / L'Avenç, 2006, («Traces Llibres», 1).
Vicent SIMBOR, *Els fonaments de la literatura contemporània al País Valencià (1900-1939)*, Barcelona, Institut de Filologia Valenciana-Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1988.

